

Brusel 17. května 2024
(OR. en)

9775/24

LIMITE

ENER 222
ENV 504
CLIMA 198

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Zelená dohoda pro Evropu – aktuální stav a další postup = výměna názorů

S ohledem na zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku, které se bude konat dne 30. května 2024, naleznou delegace v příloze diskusní dokument předsednictví o aktuálním stavu a dalším postupu ohledně Zelené dohody pro Evropu.

Diskusní dokument předsednictví

Zelená dohoda pro Evropu

Aktuální stav a další postup

Od zahájení provádění Zelené dohody pro Evropu před necelými pěti lety vytvořili Evropská komise a spolunormotvůrci podpůrný politický a regulační rámec umožňující dosahovat cílů v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a udržet Evropu na cestě vedoucí ke klimatické neutralitě a udržitelnému hospodářství do roku 2050. Krátce po svém nástupu do funkce představila předsedkyně Komise von der Leyenová Zelenou dohodu pro Evropu¹ jako zastřešující strategii růstu, jejímž cílem je transformovat EU na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou efektivně využívající zdroje. V rámci této strategie Komise vyjádřila odhodlání řešit problémy v oblasti energetiky, klimatu a životního prostředí a v souladu s Pařížskou dohodou dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality.

V této souvislosti se spolunormotvůrci do roku 2024 dohodli na řadě legislativních iniciativ týkajících se energetiky, z nichž většina již vstoupila v platnost a které mají v nadcházejících letech transformovat energetické prostředí v Evropě. Při zajišťování dosažení dohodnutých unijních cílů a cílů Zelené dohody pro Evropu hrají dále zásadní roli vnitrostátní plány členských států v oblasti energetiky a klimatu. Zavedením vůbec prvního celoevropského rámce strategického plánování zaměřeného na budoucnost přispívají tyto vnitrostátní plány ke stabilitě a předvídatelnosti politiky a poskytují investorům jistotu, která je nezbytná pro získání investic do přechodu na čistou energii.

¹ Dokument COM(2019) 640 final.

Vzhledem k tomu, že přechod na čistou energii vstupuje do fáze provádění, je nyní třeba se zaměřit na rychlé a jednotné dosahování výsledků na základě dohodnutého rámce ve všech členských státech EU. Navzdory významnému pokroku, jehož bylo během prvních pěti let existence Zelené dohody pro Evropu dosaženo, bude třeba další úsilí, aby bylo i nadále možné ambicióznější cíle EU pro rok 2030 v oblasti energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů plnit, včetně rychlého a úplného provedení aktualizovaného legislativního rámce v členských státech, finalizace vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu, které budou odpovídat dohodnuté úrovni ambicí, a vytvoření podpůrného rámce, který zohlední výše uvedené cíle a umožní jejich dosažení, mimo jiné rozvojem infrastruktury elektrizační soustavy.

Zároveň je zde prostor pro další posílení stávajícího rámce Zelené dohody pro Evropu za účelem zlepšení podpory globální konkurenceschopnosti EU. V této souvislosti je třeba připomenout, že Evropská rada ve dnech 17. a 18. dubna představila novou dohodu pro konkurenceschopnost Evropy, jejímž cílem je budovat robustní, inovativní a odolnou ekonomiku a podpořit konkurenceschopnou transformaci Unie vedoucí ke klimatické neutralitě. Vedoucí představitelé EU zároveň vyzvali k dosažení skutečné energetické unie, která slouží dvojímu cíli, jímž je evropská energetická suverenita a klimatická neutralita, a to zajištěním bohatě dostačujících dodávek cenově dostupné a čisté energie.

Aby bylo možné dosáhnout cílů Zelené dohody pro Evropu ve všech odvětvích, zvýšit konkurenceschopnost a zajistit spravedlivou transformaci pro všechny, je nezbytná další elektrifikace. Zásadní význam proto bude mít i nadále rozvoj elektrizačních soustav a skutečná, dobře fungující evropská energetická unie. V souvislosti s fungováním vnitřního trhu s elektřinou bylo při nedávné revizi rámce pro trh s elektřinou dosaženo významného pokroku. Přechod na plně dekarbonizovanou energetickou soustavou však přinese nové výzvy.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti a na významný pokrok, jehož bylo v rámci strategie Zelené dohody pro Evropu dosaženo, by belgické předsednictví chtělo požádat delegace o názor na následující dva aspekty:

1. Jak můžeme plnění cílů v oblasti energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2030 urychlit? Domníváte se, že jsou zapotřebí další politiky, pokyny, doporučení nebo specializované mechanismy financování EU, které by vám při dosahování těchto cílů pomohly?
2. Jaké další kroky (legislativní a/nebo operativní) jsou v návaznosti na naše diskuse o infrastruktuře elektrizační soustavy nezbytné k dosažení skutečné energetické unie?